

Chủ đề: CỨU LẤY MÔI TRƯỜNG

I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn nghị luận văn học (5,0 điểm)

*Nếu được đổi kiếp này tôi xin hoá thành cây,
Thử những nhát rìu rạch sâu da thịt.
Trong biển lửa bập bùng thử mình cháy khét,
Thử chịu thói độc tàn, thử sống kiên trung.*

*Nếu đổi được kiếp này, tôi xin hoá ruộng đồng,
Thử ném vạ thuốc sâu, thử sặc mùi hoá chất,
Thử chịu bão giông, thử sâu rày, khô khát,
Thử ngập mặn, triều cường, núi lửa, sóng thần dâng.*

*Nếu được đổi kiếp này, tôi xin hoá đại dương,
Thử dầu loang hắc nồng, mùi cá trôi hôi thối,
Đau vì kiệt tài nguyên, khổ vì không biết nói
Thử biết gồng mình, thử quần quai đứng lên.*

*Nếu đổi được kiếp này, tôi xin làm không khí,
Thử khói bụi ngày đêm, thử ngọt ngạt trưa hè,
Thử không còn trong xanh vì lũ người ích kỉ,
Thử tiếng ồn đình tai, thử cái chết cận kề.*

*Tôi làm gì đây? Khi vẫn kiếp con người!
Tôi nhận về bao nhiêu? Tôi lấy gì trả lại?
Tôi phá hoại những gì? Tôi đã từng hối cải?
Xin đổi được kiếp này...!*

Trời đất có cho tôi???

(Xin đổi kiếp này, Nguyễn Bích Ngân)

Câu 1. (3,0 điểm)

- Chỉ ra hai hình ảnh trong bài thơ thể hiện sự tàn phá của con người đối với thiên nhiên. (0,5 điểm)
- Xác định và nêu tác dụng của 01 biện pháp tu từ trong đoạn thơ sau: (0,75 điểm)

*Tôi làm gì đây? Khi vẫn kiếp con người!
Tôi nhận về bao nhiêu? Tôi lấy gì trả lại?
Tôi phá hoại những gì? Tôi đã từng hối cải?
Xin đổi được kiếp này...!*

Trời đất có cho tôi???

- Nêu nhận xét của em về tình cảm, cảm xúc thể hiện trong bài thơ. (0,75 điểm)
- Theo em, học sinh có thể làm gì để góp phần bảo vệ môi trường ở nơi mình đang sinh sống? (1,0 điểm)

Câu 2. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nội dung chủ đề hoặc đặc sắc nghệ thuật của bài thơ *Xin đổi kiếp này* (Nguyễn Bích Ngân).

II. Đọc hiểu văn bản thông tin và viết bài văn nghị luận xã hội (5,0 điểm)

[...] Trong tháng 4 vừa qua, UBND thành phố Đà Lạt đã ban hành kế hoạch “Hành động của ngành Giáo dục về vệ sinh môi trường trên địa bàn thành phố Đà Lạt”. Toàn thành phố Đà Lạt hiện có 77

trường và 2 cơ sở giáo dục với trên 63 ngàn học sinh cùng cán bộ quản lí, giáo viên, nhân viên và người lao động.

Mục tiêu của kế hoạch này nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm, sự tham gia của học sinh, người dân, hộ gia đình, cộng đồng, ban, ngành, đoàn thể, tổ chức chính trị xã hội và chính quyền địa phương trong bảo vệ môi trường, thực hành tốt vệ sinh cá nhân, bảo vệ sức khoẻ, phòng, chống dịch bệnh, nâng cao chất lượng cuộc sống và đảm bảo mục tiêu phát triển bền vững.

UBND thành phố Đà Lạt yêu cầu tất cả các đơn vị trường học trên địa bàn thành phố căn cứ vào kế hoạch đã ban hành để xây dựng kế hoạch cụ thể, thực hiện có hiệu quả và phù hợp với tình hình, điều kiện thực tiễn của đơn vị mình. Trong đó, điểm nhấn là việc lồng ghép công tác bảo vệ môi trường vào hoạt động giáo dục của các trường học nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của học sinh về sử dụng nước sạch, giữ gìn vệ sinh môi trường, vệ sinh cá nhân, nâng cao sức khoẻ và phòng, chống dịch bệnh. Các trường học cần tổ chức giải đáp và hướng dẫn các giải pháp xử lí chất thải sinh hoạt, phân loại rác thải sinh hoạt trong học đường cũng như trong đời sống.

Phòng Giáo dục và Đào tạo Đà Lạt dịp này được yêu cầu hướng dẫn các đơn vị trường học trên địa bàn dự trữ kinh phí mua sắm dụng cụ hỗ trợ thu gom rác (túi rác, găng tay, khẩu trang, kẹp rác,...); đồng thời yêu cầu các trường phổ biến kế hoạch hành động đến toàn thể phụ huynh, học sinh, tạo sự đồng thuận, ủng hộ kế hoạch; khuyến khích phụ huynh chung tay hành động cùng ngành giáo dục và nhà trường.

Phòng Giáo dục và Đào tạo cũng cần có kế hoạch chi tiết, phân công lịch thực hiện cho các trường ra quân vệ sinh môi trường tại các điểm theo yêu cầu và về lâu dài nên phát triển thành phong trào thường xuyên. Phòng cần thiết kế, in ấn, cấp các tờ rơi về các biện pháp bảo vệ môi trường đơn giản, hiệu quả, dễ thực hiện cho các trường học trên địa bàn phát đến học sinh và người dân, trong đó thể hiện rõ các hành động bảo vệ môi trường của học sinh thành phố Đà Lạt.

UBND thành phố Đà Lạt cũng yêu cầu các trường học cần tổ chức cho học sinh học tập nâng cao ý thức về bảo vệ nguồn nước sạch và vệ sinh môi trường; tổ chức dọn vệ sinh tại các tuyến đường được giao phụ trách; tổng vệ sinh toàn bộ khuôn viên trường; lồng ghép hoạt động giáo dục, tuyên truyền về bảo vệ môi trường vào các bài giảng của giáo viên trong các tiết học.

Các trường học được yêu cầu tổ chức phân loại rác tại nguồn tại trường, bỏ rác đúng nơi quy định tại các xe rác khác màu do Công ty Cổ phần Dịch vụ Đô thị Đà Lạt cung cấp; khuyến khích học sinh tham gia chương trình “Đổi rác thải lấy quà tặng” tổ chức tại trường; tổ chức làm và trưng bày các sản phẩm tái chế từ rác; vận động kêu gọi phụ huynh, học sinh sử dụng vật dụng tái chế thay thế cho túi nilong; tổ chức cho học sinh ra quân định kì, phát tờ rơi tuyên truyền bảo vệ môi trường đến người dân trên địa bàn trường đóng chân nhằm thay đổi thói quen phân loại rác, bỏ rác đúng nơi quy định của người dân.

Thành phố cũng khuyến khích các trường học trồng hoa, trồng cây xanh, làm hàng rào hoa, tường hoa, sử dụng chậu từ các chai nhựa góp phần hưởng ứng Festival Hoa năm 2024.

“Các trường học cần thống nhất trong nhận thức và hành động để ứng xử có trách nhiệm với môi trường, coi đây là tiêu chuẩn về đạo đức, văn hoá của mỗi tập thể, cá nhân trong cơ quan, tổ chức và các đơn vị trường học nhằm làm cho Đà Lạt ngày càng sạch đẹp hơn” – ông Nguyễn Vĩnh Hiến, Trưởng Phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố Đà Lạt cho biết.

(Trích Giáo dục bảo vệ môi trường từ trên ghế trường học, Viết Trọng)

Câu 1. (1,0 điểm) Nêu tác dụng của phương tiện phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản trên.

Câu 2. (4,0 điểm)

Có nhiều người vẫn không quen, thậm chí khó chịu với việc vứt bỏ rác vào đúng các thùng được ghi chú, phân loại sẵn.

Từ văn bản trên và những suy nghĩ riêng, em hãy viết bài văn đối thoại với họ về tầm quan trọng của việc phân loại rác tại nguồn.